30.04.2013 г. / 09:24:35

Вяра

13.05 по еретическия, †30 април по църковния календар - Св. апостол Яков Зеведеев. Св. Донат, епископ Еврийски

В памет на свети апостол Иаков Зеведеев († 44 г.)

Свети Иаков, син Зеведеев и брат на свети Евангелист Иоан Богослов, бил един от дванадесетте апостоли, избрани от Господа изсред простите рибари, за да бъдат Негови ученици. Призован от Иисуса Христа, Иаков заедно с брат си изоставил и кораба, и баща си, и рибарските мрежи, за да тръгне след Христос и да Го следва навсякъде, да слуша с внимание словата Му и да гледа чудесата, които върши Той. А Господ толкова възлюбил двамата братя, че позволил на единия да възлегне на гърдите Му, а на другия (Иаков) обещал, че ще му даде да пие чашата, която Самият Той трябва да изпие. И апостолите така силно възлюбили своя Господ и проявили такава преданост, че искали от небето да свалят огън върху онези, които не вярвали в Него, за да ги изтребят; и те щели да го направят, ако Самият милосърден Господ Иисус Христос не ги възпрял Предимно на тези двама апостоли Иаков Зеведеев и Иоан, а също и на апостол Петър, Господ откривал Своите Божествени свойства и Своите тайни, както това било на Тавор, когато Господ пожелал да покаже славата на Своето Божество и взел със себе си Петър, Иаков и Иоан.

След доброволните страдания, възкресението и

възнесението на нашия Господ и след изпращането на Светия Дух свети апостол Иаков прекосил Испания и други страни, за да проповядва словото Божие. След това отново се върнал в Иерусалим, където за иудеите бил страшен като гръм, защото мъжествено и дръзновено проповядвал Иисуса Христа и казвал, че Той е истинският Месия и Спасител на света. Иаков побеждавал в споровете фарисеите и книжниците, изобличавал ги и ги укорявал заради коравосърдечността и неверието им. А те, като не можели да му противостоят, наели с пари един влъхва, на име Хермоген, да влезе в спор с Иаков и да го посрами. Но магьосникът, понеже бил горд, не пожелал самият той да разговаря с Иаков, а изпратил ученика си, на име Филит, като казал:

- Не само мене, но дори ученика ми Иаков няма да успее да победи в спора.

Филит отишъл и беседвал със свети апостол Иаков, но понеже не бил в състояние да противостои на премъдростта на Светия Дух, с която бил изпълнен апостолът, мълчал като няма и въобще не отварял уста да възрази на апостола. Филит разбрал истината, смирил се и се върнал при своя учител влъхва, за да му извести, че е невъзможно да бъде победен Иаков, който потвърждава думите си с чудеса. При това Филит посъветвал своя учител да остави мъдруванията и магьосничествата и сам той да стане ученик на Иаков. Но гордият Хермоген със своите вълшебства призовал бесовете и им заповядал така да свържат Филит на едно място, че да не може да мръдне, като при това казал:

- Да видя как ще те избави твоят Иаков!

Филит тайно изпратил на апостола известие, че с магиите на Хермоген е свързан от бесовете. Апостолът като научил това, му изпратил кърпичката си и казал да я вземе и да произнесе думите: “Господ развързва окованите (...), Господ въздига

отхвърлените”.

Филит едва произнесъл думите и се освободил от невидимите вериги, защото бесовете се уплашили от кърпичката на апостола и от силата на произнесените думи, освободили Филит и побягнали. Тогава Филит се присмял на Хермоген, отишъл при свети Иаков и научен от него на светата вяра, се кръстил.

А Хермоген, изпълнен със силна ярост и гняв, заклел бесовете, които му служели, да доведат при него вързани Иаков и Филит. Но когато бесовете наближили жилището, в което обитавали свети Иаков и Филит, ангел Господен, по Божие разпореждане, хванал тези бесове, вързал ги с невидими вериги и започнал да ги мъчи. Бесовете викали с глас, измъчвани от Божията сила:

- Иакове, Христов апостоле, бъди милосърден към нас, защото ние по заповед на Хермоген дойдохме да вържем тебе и Филит, а ето че сега самите ние сме здраво вързани и жестоко страдаме.

Свети Иаков казал на бесовете:

- Ангелът Божий, който ви е завързал, да ви освободи от оковите, а вие идете и ми доведете тук Хермоген, без да му вредите никак.

Бесовете, освободени от оковите, веднага отишли при Хермоген, хванали го и на мига го поставили вързан пред апостола, като го помолили да им позволи да си отмъстят на Хермоген за техните мъки.

Апостолът попитал бесовете защо не са вързали Филит, както Хермоген им бил заповядал. Бесовете му отвърнали:

- Ние дори муха не можем да пипнем в твоя дом.

Тогава апостолът казал на Филит:

- Нашият Господ ни е заповядал на злото да въздаваме с добро, затова и ти освободи Хермоген и го избави от бесовете.

След това апостолът казал на освободения от бесовските окови Хермоген:

- Нашият Господ не желае слуги по принуда, Той иска да има доброволни слуги; затова ти върви където искаш.

Но Хермоген казал:

- Щом изляза от дома ти, бесовете веднага ще ме убият, защото знам колко страшна е тяхната ярост. Знам също, че ми е невъзможно да се избавя от тях, ако ти не ме защитиш.

Тогава апостолът му дал в ръка своя жезъл, с който ходел на път. Хермоген тръгнал с този жезъл към къщи и по пътя не му се случило нищо лошо от бесовете. Така Хермоген познал Христовата сила, разбрал немощта на бесовете и като събрал всичките си вълшебни книги, отнесъл ги при свети Иаков, паднал в нозете му и възкликнал:

- Истински рабе на Истинския Бог, който спасява от гибел душите на хората! Помилвай и мен и приеми врага си за свой ученик!

Обучен от Иаков в светата вяра, Хермоген приел кръщение, по повелението на апостола изгорил вълшебните си книги, станал истински Христов раб, и с името на Иисуса Христа вършел чудеса.

Иудеите, като гледали какво става, изпаднали в голяма ярост и уговорили цар Ирод да повдигне гонение срещу Христовата Църква и да умъртви Иаков. “В това време цар Ирод тури ръка на някои от църквата, за да им стори зло, и уби с меч Иакова, брата Иоанов. А като видя, че това се понрави на

иудеите, хвана и Петра” и го хвърли в тъмница.

Евсевий, епископ на Кесария Палестинска, като разказва за свети Иаков, пише, че когато Ирод го осъдил на смърт, един човек, на име Иосия, от онези, които били донесли на Ирод за апостола, като видял мъжеството и дръзновението на свети Иаков и като познал невинността и светостта му, а също и истината в думите, които говорел (за пришествието на Месията-Христос), повярвал в Христа и станал Христов изповедник. Веднага и той, заедно със свети апостол Иаков, бил осъден на смърт. Когато отивали към мястото за изпълнение на присъдата, видели един разслабен, който лежал край пътя, и светият апостол го изцелил. А когато преклонили глави, за да бъдат посечени, Иосия помолил свети Иаков да му прости греха, извършен от него по незнание - да му прости, че той е донесъл срещу него на царя. Апостолът го прегърнал, целунал го и му казал: “Мир на теб” и те двамата, като навели главите си, за да ги посекат, заедно починали.

След посичането им учениците на свети апостол Иаков взели тялото му и с Божествено позволение го отнесли в Испания, където и досега от неговия гроб болните получават изцеление и стават чудеса, за слава на Христа Бога, прославян от цялото творение с Отца и Светия Дух навеки. Амин.

Тропарь апостола Иакова Зеведеева, брата Иоанна Богослова

глас 3

Апостоле святый Иакове,/ моли Милостиваго Бога,/ да прегрешений оставление/ подаст душам нашим.

Ин тропарь апостола Иакова Зеведеева, брата Иоанна Богослова

глас 3

Апостол Христов был еси избранный/ и Богослову возлюбленному брат единородный,/ всехвальне Иакове,/ поющим тя грехов оставление испроси/ и душам нашим велию милость.

(Бил си избран Христов апостол и единороден брат на възлюбения Богослов, всехвални Иакове: измоли опрощаване на греховете за тези, които те възпяват, и велика милост за душите ни.)

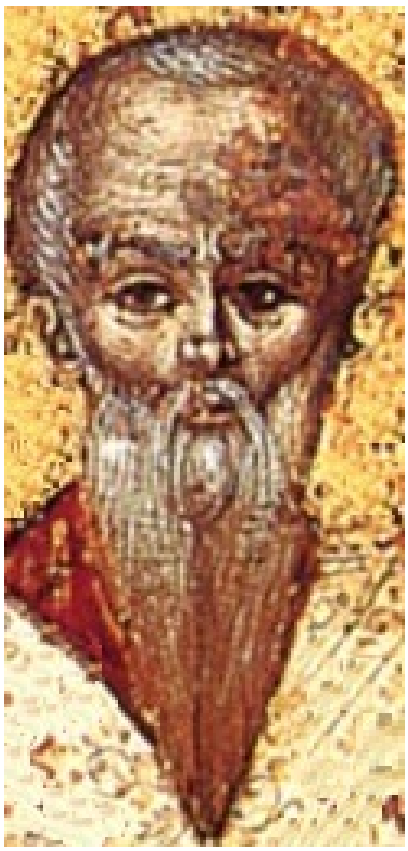
Кондак апостола Иакова Зеведеева, брата Иоанна Богослова

глас 2

Глас Божественный слышав, призывающ тя,/ любовь отца презрел еси/ и притекл еси ко Христу, Иакове, с сродником твоим, славне,/ с нимже сподобился еси видети/ Господне Божественное преображение.

(Дочул призоваващия те Божествен глас, си пренебрегнал любовта към баща си и си се притекъл към Христа, Иакове, с твоя сродник, славни; и с него си се сподобил да видиш Господнето Божествено преображение.)

В памет на светия наш отец епископ Донат († 387 г.)

Свети Донат. Фрагмент от стара гръцка икона

Свети Донат живял през царуването на император Теодосий Велики и бил епископ на град Еврия, който се намирал в днешния Епир. Наблизо край този град имало едно място, наречено Сория, където имало извор на вода. Ако някой пийнел вода от извора, веднага умирал в страшни мъки. Епископ Донат научил за това и отишъл там със своите клирици.

Когато наближавал извора, се раздал силен гръм и от извора излязъл голям и страшен змей. Той се насочил към Божия угодник и се опитвал с опашката си да удари краката на мулето, което яздел светителят. Тогава епископ Донат ударил приближаващия се змей по хълбока с камшика, с който подкарвал мулето си, и змеят веднага издъхнал. Клириците и народът, които били с епископа, като видели това чудо, събрали дърва, разпалили голям огън и изгорили в него змея,

за да не започне трупът му да гние и да трови въздуха, защото той бил и твърде голям. Но все още никой не се осмелявал да пие вода от извора. Тогава Донат като се помолил, благословил извора и най-напред самият той гребнал вода и я изпил, а после наредил всички да пият от нея без страх. Всички хора след това пили от водата, без да им навреди, и като прославили Бога, се върнали по домовете си.

Веднъж на свети Донат му се случило да попадне в едно каменисто и безводно място и като видял, че хората край него в силния зной изнемогват от жажда, със собствените си ръце изкопал неголяма яма и се помолил на Бога да изпрати вода. Веднага потекъл извор, от който и досега изобилно извира вода.

Друг път свети Донат с молитвата си свалил вода от небето. Когато дълго време нямало дъжд и било голяма засуха, той се помолил на Господа и веднага завалял силен дъжд, който напоил земята, и през цялата година имало богат урожай на плодове по молитвите на светеца.

Случило се така, че дъщерята на император Теодосий тежко се разболяла, мъчена от нечист дух. Царят и царицата били изпаднали в голяма скръб поради болестта на дъщеря си, тъй като им била единствена. По това време разбрали, че епископ Донат върши чудеса. Императорът веднага изпратил в Епир нареждане да дойдат при него всички епископи на тази страна, за да го благословят. Когато епирските епископи пристигнали в Константинопол, царят с чест и милост ги приел, като запитал:

- Кой от вас е епископ Донат, убил с бича си змея, извадил от каменистата почва вода и изпросил от Бога дъжд от небето?

Показали на царя свети Донат. Царят го разцелувал и го отвел при царицата; те двамата, като паднали в нозете на

светеца, умолявали го да им помогне с думите:

- Божий угодниче! Прояви милост към нас: имаме само една дъщеря, а тя жестоко страда, мъчена от бесовете. Много скърбим за нея. Водихме разни лекари и свещеници, но никой не можа да ѝ помогне. Затова, като чухме за голямата Божия благодат, която обитава у тебе, се осмелихме да те помолим да дойдеш тука и да изгониш беса от нашата дъщеря с твоите молитви, действени пред Бога. Ако изцелиш дъщеря ни, ще получиш половината от нейния имот.

Светецът отвърнал така на молбата на царя и царицата:

- Къде е девойката? Покажете ми я.

Отвели Донат при момичето. Бесът, който не изтърпял присъствието на Божия угодник, изкрещял и като повалил девойката на земята, излязъл от нея. Оттогава момичето оздравяло. Царят и царицата, зарадвани много от оздравяването на дъщеря си, предлагали на светеца големи дарове, но той не пожелал да вземе нищо от това, което му предлагали. Но като видял благонравието и благоверността на императорската двойка, помолил ги да му бъде предадено едно място в неговата епископия, което се намирало близо до селото, наричано Омфалия, та на това място да може да построи църква. Царят веднага изпълнил молбата на светеца и прикрепил към дара си царска грамота.

Докато светецът бил в Константинопол, се случило тук да умре един човек, който имал заемодател, но не му бил върнал дълга. Когато го носели на погребение, заемодателят, с разписката на покойния в ръка, спрял ковчега и не давал да погребат умрелия, докато не му бъде върнат дълга от двеста златни монети. Свети Донат по това време се намирал край дома на този покойник и като чул воплите и силния шум, които издавало множеството стекъл се народ, казал на

епископите с него:

- Да идем и да помолим заемодателя да остави да погребат тялото на неговия покоен длъжник.

Но епископите не се съгласили да отидат.

Тогава Донат отишъл сам. Когато вдовицата на умрелия видяла светеца, паднала в нозете му и го замолила със сълзи:

- Смили се над мен, Божий човече, защото изпаднах в двойна беда: изгубих мъжа си и не мога да погреба тялото му, защото заемодателят му ми пречи. Увещай го, свети човече, да ми позволи да предам на земята тялото на покойния.

Светецът запитал жената:

- Наистина ли се знае със сигурност, че мъжът ти е длъжник на този човек?

Жената отвърнала:

- Господарю мой! Преди няколко дена моят мъж ми каза, че вече е върнал дълга си, само че разписката му е останала у заемодателя.

Тогава Христовият светител казал на заемодателя:

- Позволи, чедо, да предадат на погребание тялото на покойния; твоят дълг после ще ти бъде върнат.

Но заемодателят, който бил жесток и несправедлив човек, не само че не послушал светеца, но започнал и да го напада.

Тогава светият епископ пристъпил към одъра, на който лежал умрелият, докоснал с ръка мъртвеца и викнал силно към него:

- Чуй ме, човече!

Изведнъж мъртвецът оживял и като отворил очи, произнесъл:

- Ето ме, владико!

Светецът му казал:

- Стани и ни кажи как да постъпим с твоя заемодател, който не ни позволява да те погребем, като твърди, че не си му върнал дълга, за който той има у себе си твоя разписка.

Мъртвецат се надигнал и седнал за голям ужас на всички присъстващи на това удивително зрелище. Като изгледал страшно своя заемодател, мъртвецът започнал да го обвинява в измама и го уличил в лъжа, като казал кога и на кое място му е върнал дълга от двеста жълтици. Заемодателят не знаел какво да му възрази, стоял разтреперан и мълчал като ням. А оживелият човек изисквал от заемодателя своята разписка. Като я получил, той я разкъсал, седейки на одъра. После погледнал към светителя и му казал:

- Добре направи, праведнико, че ме събуди, за да изоблича този грешник. Повели ми сега отново да заспя.

Свети Донат му казал:

- Върви си с мир в покоя, чедо, защото получи обратно разписката си.

И начаса мъжът отново заспал смъртния си сън. Всички, които видели това удивително чудо, или чули за него от други, с голяма радост прославили Бога, като се чудели каква сила има добродетелта на Божия угодник.

По време на пребиваването на свети Донат в Константинопол се случило бездъждие и поради това голяма суша. По молба на царя светецът излязъл извън града и направил лития, умолявайки Бога да изпрати потребния за

изсъхналата земя дъжд. Веднага след молитвите на Донат се излял толкова голям дъжд, че целият народ казвал:

- Това ще е втори потоп.

Император Теодосий се страхувал да не се намокри свети епископ Донат много, като стои на такъв дъжд само по една риза. Когато епископът се върнал след литията в царския дворец, всички видели, че одеждите му са съвсем сухи и по тях няма ни най-малка следа от вода.

Всички много се удивлявали на това чудо. Императорът, твърде възрадван от славните дела на светия Божий угодник, благодарил на Бога за това, че по време на неговото царуване Той е изпратил такъв светилник за света, този предивен чудотворец.

След многобройни беседи с угодника и след като получил от него благословение, царят го отпуснал при неговото паство. При това Теодосий дал на свети Донат много пари за построяване и за украса на новата църква, която светецът искал да построи на споменатото преди, поискано от царя, място.

Като се завърнал в епископията си, блаженият Донат с царските дарове изградил прекрасна църква, където приготвил и място за своето погребение. Достигнал дълбока старост, той заминал при Господа, за да предстои пред Него в сонма на светите иерарси и вечно да прославя Отца и Сина и Светия Дух, Единият Бог, прославян в Троица от всички светии навеки. Амин.

Тропарь святителя Доната, епископа Еврийского

глас 8

Благий ярем Христов и бремя легко Евангельскаго учения

взем,/ иерарше Донате Богоблаженне,/ вельми подвизался еси во временней жизни,/ архиерей убо Богоугоден быв,/ добре пасый люди Божия,/ просветив тыя учением,/ чудотворением вселенную удивил еси. / Сего ради молим тя:/ да избавит нас Христос Бог от всяких бед/ и Небеснаго блаженства сподобит.

Ин тропарь святителя Доната, епископа Еврийского

глас 4

Блажен делатель и украситель Церкве Христовы,/ отче Донате, был еси,/ непрестанно попечение о стаде твоем стяжав,/ научая и руководя оно в любви Сына Божия,/ не токмо бо в твоем граде многий народ,/ но в Константинополе самодержца и в нем вся люди/ удивил еси/ православными чудесы твоими. / Богоугодныя убо мольбы/ сотворяя ко Христу Богу,/ помощник скор всем явися,/ предстоя Всесвятей Троице,/ в Вышних моли Ю о всех нас,/ да спасет души наша.

Кондак святителя Доната, епископа Еврийского

глас 8

Красото Церкве, утвердившийся на камени — Боговоплощенном Спасе Христе,/ Богоправимое добродетелей правило,/ Донате, досточудный чудотворче,/ яко иерарх имееши дерзновение всетворящему Богу о людех молитися,/ врагов видимых и невидимых предстательством твоим свободи вопиющия:/ слава в Троице Единому Богу.

buditeli.info © 2017